



**CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ**

București, Piața Valter Mărcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

**HOTĂRÂREA NR. 127
din data de 06.04.2011**

Dosar nr.: 379/2010

Petiția nr.: 8058/12.08.2010

Petent: Z C C

Reclamat: -

Obiect: Tratat discriminatoriu instituit prin Legea 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor .

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

I.1.1. Z C C , cu domiciliul în

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatului

I.2.1. -

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul solicita constatarea discriminarea între magistrați, în speță procurori și alte categorii de persoane care exercită funcții sau demnități publice în sistemul public.

2.2. Prin modificările aduse Legii nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor s-a prevăzut în art.62 alin.1 lit.a) ca și cauză de suspendare din funcție "punerea în mișcare a acțiunii penale prin ordonanță sau rechizitoriu"

III. Procedura de citare

3.1. Petentul a fost citat prin adresa nr. 8230/18.10.2010, prin care i s-a comunicat excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, având în vedere Decizia nr. 997/2008 a Curții Constituționale.

3.2. La termenul de audieri stabilit pentru data de 18.11.2010, petentul nu a fost prezent.

IV. Susținerile părților

IV.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petentul consideră că efectul legii, prin Hotărârea nr. 321/09.09.2010, Consiliul Superior al Magistraturii–Secția pentru rocurori a dispus începând cu aceeași dată, suspendarea etentului din funcția d e prim- procuror al Parchetului d epe lângă Judecătoria Sânnicolau Mare.



4.1.2. Pentru a dispune astfel, membrii secției pentru procurori au avut în vedere adresa 94/P/2010 a Parchetului d e pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție-Direcția Națională Anticorupție prin care s-a transmis Consiliului Superior al Magistraturii că rin Ordonanța cu același număr, s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale față de petent.

4.1.3. Prin dispozițiile art.62 alin.1 lit.a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată s-a instituit un tratament discriminatoriu între magistrați și alte categorii profesionale care desfășoară activități d e interes public, participă la activitatea judiciară sau ocupă demnități publice.

4.1.4. În ceea ce îi privește pe lucrătorii d e poliție desemnați ca organe d e urmărire penală, prin art. 65 din Legea nr. 360/2002 privind statutul polițistului s-a prevăzut ca în cazul în care împotriva polițistului s-a început urmărirea penală sau acesta a fost trimis în judecată, să fie puși la dispoziție, situație în care, până la soluțioarea definitivă a cauzei îndeplinește numai acele sarcini și atribuții d e serviciu stabilite în scris de șeful unității d e poliție și beneficiază de drepturi bănești corespunzătoare gradului profesional pe care îl are, la nivelul de bază, precum și de celelalte drepturi prevăzute de lege.

4.1.5. Din examinarea legislației care reglementează statutul altor categorii profesionale ce desfășoară activități în serviciul public s e poate constata că doar față d e magistrați legea în vigoare instituie un regim discriminatoriu, în sensul că prevede suspendarea de drept din funcție o dată cu punerea în mișcare a acțiunii enale prin ordonanță sau rechizitoriu, măsură procedurală dispusă d e procuror în timpul urmăririi penale și care nu poate în nici un fel să înlăngă principiul constituțional al prezumției d e nevinovăție.

4.1.6. Petentul consideră că prin modificările aduse Legii nr. 303/2004 republicată a fost încălcat în mod flagrant principiul egalității, principiu care exclude tratamentul diferit situațiilor comparabile sau identice, nefiind justificată de nici o împrejurare obiectivă care să motiveze acest tratament diferit.

4.1.7. Statutul încalcăprincipiile tratamentului egal atunci când pe parcursul elaborării legilor sau aplicării acestora distinge între ersoane care sunt în situații analoage, respectiv atunci când în procesul de elaborare a legilor sau a aplicării acestora nu i-a în considerare diferențele efective între persoane.

4.1.8. Dacă măsura suspendării din funcție față de o persoană este de înteles atunci când se află în situația în care, în timpul urmăririi penale, s-a dispus măsura arestării preventive, este absolut nejustificată când se dispune de drept față d e o persoană atunci când în timul urmăririi penale s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale.

4.1.9. Trebuie avut în vedere și faptul că magsitrații au o serie de incompatibilități, acre pe timpul exercitării funcției fac imposibilă desfășurarea unor activități aducătoare d evenituri, astfel încât atunci când se dispunesuspendarea din funcție, s e suspendă și drepturile salariale astfel încât deși beneficiază de prezumția de nevinovăție, un magistrat, este pedepsit în fapt chiar din faza de urmărire penală, fiind lisit d e orice venit care să îi asigure existența.

4.1.10. Petentul solicită constatarea sesizării ca fiind întemeiată și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării să recpomande autorităților



competente luarea măsurilor necesare în vederea înlăturării discriminării sesizate.

V. Motivele de fapt și de drept

1. **În fapt**, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), reține că prezenta cauză are în vedere solicitarea petentului de a constata efectul discriminatoriu al unor dispoziții legale, respectiv art.62 alin.1 lit.a din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată.

2. **În drept**, Colegiul Director reține dispozițiile **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, care la **art.14** dispune că *"Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție, trebuie să fie asigurată fără nici un fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație."*

3. **Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, care la **art.1** dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv **paragraful 1** *"Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație"* și **paragraful 2** *"Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică, pe baza oricăruia dintre motivele menționate la paragraful 1"*.

4. Conform definiției discriminării, dată de O.G. 137/2000 care la art.2 alin.1 prezintă **condițiile generale ale faptelor de discriminare**, putem considera o faptă ca fiind discriminatorie, dacă suntem în prezența unei *diferențe, bazată pe un criteriu, ce aduce atingere unui drept prevăzut de normele legale interne și internaționale, fără să existe o justificare obiectivă în ce privește respectiva diferențiere*.

5. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, **dupa cum dispune și O.G. 137/2000, care la art.1 alin.2** prevede că *"Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:*"; **art.2 alin.1** *"..... restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege,*", precum și **Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, art.1 alin.1 *"Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege,*".

6. Analizând faptele expuse în petiție, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care legat de **art.14** din Convenție, privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, atunci când se **induc distincții între situații analoage și comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă**. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *"trebuie stabilit că persoane aflate în situații*

analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă” (vezi CEDO, 18.02.1991, Fredin vs. Suedia, paragraf 60; 23.06.1993, Hoffman vs. Austria, paragraf 31; 28.09.1995 Spadea și Scalabrino vs. Italia).

7. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat *principiul Egalității* ca unul dintre principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, principiul egalității **excluce ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv** (vezi Sermide Spa vs. Cassa Conguaglio Zuchero and Others, cauza 106/83, 1984 ECR 4209, paragraf 28; Koinopraxia Enoseon Georgikon Sinetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) vs. Council of the European Union and Commission of the European Communities, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01, Jippes and others 2001 ECR I-5689, parag.129).

8. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin art.2 alin.1 din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite, cumulativ, elementele constitutive ale art.2. Pentru a ne afla în domeniul de aplicare al art.2 alin.1, deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute la articolul în cauză, deasemenea trebuind să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit, datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat mai sus. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folositei sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

9. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile, sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicat (22.10.1996 Stubbings et autres vs. Royaume-Uni, parag.75).

10. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul unei petiții este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează, în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art.2 din ordonanță, cuprins în Capitolul I – Principii și definiții, și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II – Dispoziții Speciale, secțiunea I-VI din Ordonanță.



11. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art.2 din Ordonanță, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoage sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței ori exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

12. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art.2 din ordonanță, comportamentul în speța atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor de contravenționale prevăzute și sancționate de O.G.137/2000.

13. Colegiul reiterează că un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant, în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu: origine rasială sau etnică, religie, etc). Din acest punct de vedere discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate la persoana care este supusă discriminării.

14. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art.2 al O.G. 137/2000, republicată, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, „pe bază de...”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (*tratamentul diferențiat*) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (*origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, etc.*) invocat de către reclamant (**petent**), constituie un factor relevant sau determinant, în acțiunea sau inacțiunea imputată pârâtului (**reclamatului**).

15. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce presupune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată. Același raționament este aplicabil și în cazul **discriminării indirecte**, astfel cum este prevăzut în art.2 alin.3 din O.G. 137/2000, republicată, cu precizarea că raportul de cauzalitate este indirect, și cu atât mai mult în cazul hărțuirii, așa cum este reglementată în art.2 alin.5 al ordonanței mai sus menționate. În cazul hărțuirii, raportul de cauzalitate este direct, iar acest aspect rezultă din însăși formularea dată de legiuitor, în speța „*comportamentul pe criteriu de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convongeri, gen, orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată, vârstă, handicap, statut de*”

refugiat ori azilant sau orice alt criteriu care duce la crearea unui cadru intimidant, ostil, degradant ori ofensiv.”

16. În același sens s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, care prin decizia civilă nr.1530/2009, precum și decizia civilă nr.2758/2009.

17. Astfel, Colegiul trebuie să analizeze, din întreg probatoriul depus în cauză, măsura în care poate fi reținut un raport de cauzalitate direct sau indirect între faptele imputate și un eventual criteriu invocat, respectiv existența unui raport de analogie sau comparabilitate între persoane în privința cărora s-a indus un tratament mai puțin favorabil.

18. În cauza *Coleman vs. Attridge Law, Steve Law*, cât și în cauza *Centrum Voor Gelijkheid van Kansen en Voor Racismebestrijding vs. Firma Feryn NV*, Curtea Europeană de Justiție a arătat că, **potrivit principiului inversării sarcinii probei**, revine reclamantului (nă petentului) sarcina de a stabili, în fața instanței naționale, o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe pe baza unuia dintre criteriile interzise. Adaptarea normelor privind sarcina probei se impune de îndată ce există o prezumție de discriminare. În cazul în care reclamantul ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe împotriva sa, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină pârâților din acțiunea principală, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, pârâții ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe unul din motivele interzise (a se vedea Curtea Europeană de Justiție, cauza *S. Coleman ECJ, C-303/06*, hotărârea din 17 iulie 2008, cauza *Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding vs. Firma Feryn NV, C-54/07*, hotărârea din 10 iulie 2008). În mod similar, potrivit art.20 alin.6 din O.G. 137/2000, republicată, *„Persoana interesată are obligația de a dovedi existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea, îi revine sarcina de a dovedi că faptele nu constituie discriminare ”*

19. **Curtea Constituțională, prin Decizia 997/2008**, a admis excepția de neconstituționalitate a art.20 din O.G. 137/2000, republicată, considerând că în măsura în care s-ar admite că pe calea controlului jurisdicțional prevăzut de O.G. 137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unui text de lege, s-ar pune în discuție legitimitatea Consiliului de a înlătura consecințele faptelor discriminatorii, prin hotărâri, ce pot duce, în ultimă instanță, la încetarea aplicabilității unor dispoziții de lege, și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, încălcându-se în mod flagrant principiul separației puterilor în stat, prin interferarea în atribuțiile legislativului dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale art.16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor.



20. Având în vedere izvorul diferențierii de tratament, respectiv OUG/LEGEA, Colegiul Director reține Decizia 997/2008 a Curții Constituționale a României, care prevede faptul că *"dispozițiile art.20 alin.3 din O.G. 137/2000, ..., sunt neconstituționale, în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii"*.

21. Astfel, considerăm că în cauză prezentă, dispozițiile deciziei invocate mai sus, sunt pe deplin aplicabile, devreme ce Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să se pronunțe cu privire la lipsa de conformitate dintre prevederile unor legi sau acte cu putere de lege și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.... din Constituția României.

22. **Curtea Constituțională**, a reținut, prin decizia invocată mai sus, că *"în practică, art.20 alin.3 din OG 137/2000 a generat fecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației puterilor în stat."*, devreme ce singura autoritate care are competențe în acest domeniu, respectiv **verificarea conformității dispozițiilor cuprinse în legi sau alte acte normative** cu putere de lege, aparține, conform constituției, Curții Constituționale, care însă îndeplinește **rolul de legislator negativ**, în situația mai sus menționată, sub aspectul art..... din Constituție, referitor la principiul nediscriminării. Totodată, relativ la cererea **petentului**, Curtea se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului, neputându-se transforma într-un legislator pozitiv, competență exclusivă a Parlamentului României, conform art.61 alin.1 din Constituție, acesta fiind unica autoritate legiuitoare a țării.

23. Față de obiectul petiției, astfel cum acesta este formulat, și față de excepția de necompetență materială a Consiliului, invocată conform deciziei mai sus prezentată, Colegiul Director al CNCD reține că în cauză nu pot fi aplicabile dispozițiile O.G. 137/2000 republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nefiind competent a se pronunța asupra aspectelor pe care petenta le pune în vedere, în prezenta cauză.

24. În acest sens, Colegiul Director admite excepția de necompetență materială a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se admite excepția necompetenței materiale a C.N.C.D., potrivit Deciziei Curții Constituționale 997 din 7 octombrie 2008 și O.G.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare cu toate modificările și completările ulterioare..



2. Clasarea dosarului.
3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte;
4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC - Membru

DEZIDERIU GERGELY - Membru

HALLER ISTVAN - Membru

DRAGOȘ TIBERIU NIȚĂ - Membru

IOANA POP- Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE - Membru

VLAȘ CLAUDIA SORINA- Membru

**Hotarare redactata de: Vasile Alexandru Vasile – Membru Colegiul. Director
Vasile Daniel – Asistent Colegiul Director**



Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit **OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

